

Gombostű a nyakban

– Magyarországi szlovén népmese –

Egyszer egy szolgálány lefeküdt a konyhában a padra egy kicsit pihenni. Gazdaasszonya éppen szülni készült. A fiú hallja ám, hogy a javasasszonyok az asztal alatt jósolnak. Mégpedig azt mondják, hogy az a kislány, aki most születik, az ő felesége lesz. Azt gondolta a legény: „Hogyan lehetne az én feleségem, hisz én akkorra már öreg leszek!” Aztán, amikor senki nem látta, egy vékony tűt szúrt a kislány nyakbőrébe. A gyermek azzal a tűvel nőtt fel.

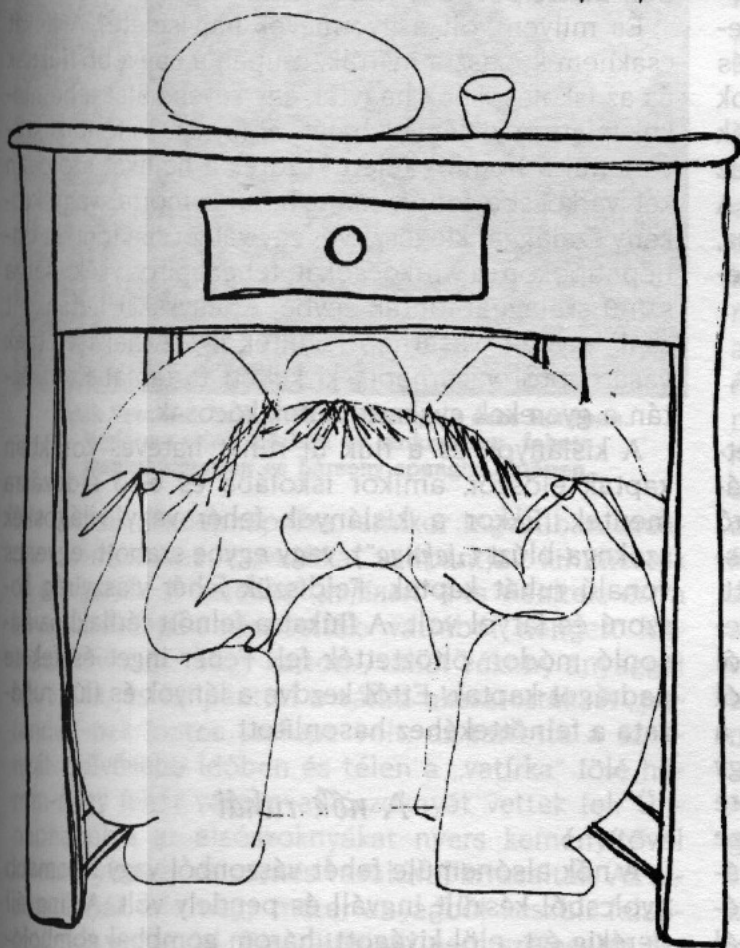
Telt-múlt az idő, egyszer csak megnősült a szolga. Örömeiben megölelte feleségét. Felesége meg felszisszent:

– Jaj, a nyakamat ne bántsod, mert ott nagyon fáj valami! Tudod, valaki nagyon régen egy tűt szúrt bele.

Akkor eszmélt rá a legény, hogy az a valaki ő volt. Valóban úgy történt, ahogy a javasasszonyok jósolták, felesége lett az a lány.

Mesélte: **Merkli Ferenccé Borovnyák Anna** (született 1890-ben), Permise, 1974.

Közreadta: **Krajczár Károly**: „Rába menti szlovén népmesék – Slovenske pravljice iz Porabja”. Budapest – Murska Sobota, 1990.

M. Kozár Mária néprajzkutató (Szombathely) rajza és mesemagyarázata

A sors-asszonyok/tündérek (saudice, sojence) a születendő gyermek sorsát a vajúadás idején az asztal alatt megjelenő, meghatározó női démonok, akik a görög moirák, a római párkáák és a germán sorsisten nők rokonai.

A szlovén nyelvterület hiedelemmondáiban is harmadmagukkal jelennek meg: az első a fiatalaságról, a második a házasságról, a harmadik az öregkorról dönt. A harmadik fehér ruhát visel, az első kettő piros, kék vagy esetleg más színűt, jóslatukkal összhangban.

Ósi szlovén szokás, hogy a gyermek születésekor az asztalra bort, pogácsát és egy kalács kenyeret készítenek, hogy a sorsasszonyok minél gazdagabban megrakott asztalt találva, boldogabb életet jósoljanak a megszületendő gyermeknek.

Látni és hallani csak a szegények, a koldusok és a szolgák láthatják és hallhatják őket.